

Straffelovens forarbejder indeholder ikke fortolkningsbidrag med hensyn til, hvad der skal forstås ved et lejlighedsdokument.

Retspraksis med hensyn til dokumentfalsk vedrørende lejlighedsdokumenter er sparsom.

I Vestre Landsrets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1937, side 151, blev 2 private breve med anerkendelse af, at der var ydet lån, anset for et dokument. Vestre Landsret har endvidere anset 2 postkort med tilbud om arbejde som lejlighedsdokumenter, jf. VLT 1938, side 177. Der kan desuden nævnes en Vestre Landsrets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1966, side 462, hvor landsretten dømte for dokumentfalsk i et tilfælde, hvor tiltalte selv havde påført urigtige mødedatoer på et mødekort til hospital med henblik på at få udbetalt rejsegodtgørelse fra socialkontoret. En enkelt dommer fandt ikke, at det pågældende mødekort fremtrådte som bevis for en rettlighed mv., og mødekortet havde efter denne dommers opfattelse ikke været benyttet som sådan, men derimod alene kunne anses for et hjælpemiddel for sygehuset og patienten.

4.1.1.4. Efter straffelovens § 173 anses med straf som i § 172 angivet den, der benytter et med ægte underskrift forsynet dokument til at skuffe i retsforhold, når underskriften ved hjælp af en vildfarelse er opnået på et andet dokument eller på et dokument af andet indhold end af underskriveren tilsigtet.

Den, som i retsforhold gør brug af et ægte dokument som vedrørende en anden person end den, hvem det virkelig angår, eller på anden mod dokumentets bestemmelse stridende måde, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, jf. straffelovens § 174.

Dokumentbegrebet i straffelovens §§ 173 og 174 svarer til dokumentbegrebet i straffelovens § 171. Som det fremgår, vedrører bestemmelsen i straffelovens § 173 kun dokumenter med underskrift.

4.1.2. *Straffelovens § 175*

Straffelovens § 175, stk. 1, indeholder en bestemmelse om den, som for at skuffe i retsforhold i offentligt dokument eller bog, eller i privat dokument eller bog, som det ifølge lov eller særligt pligtforhold påhviler ham at udfærdige eller føre, eller i læge-, tandlæge-, jordemoder- eller dyrlægeattest afgiver urigtig erklæring om noget forhold, angående hvilket erklæringen skal tjene som bevis. Efter straffelovens § 175, stk. 2, straffes den, der i retsforhold gør brug af et sådant dokument som indeholdende en sandhed. Strafferammen efter begge bestemmelser er fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder bøde.

Straffelovens § 175 vedrører urigtige erklæringer. Medtagelsen af erklæring afgivet til bog medfører en udvidelse i forhold til dokumentbegrebet, da der ikke er krav om udstederbetegnelse.

Bestemmelsen i straffelovens § 175 fik sin nugældende formulering – når der bortses fra ændringer som følge af lov nr. 433 af 31. maj 2000 om bl.a. afskaffelse af hæftestraf – ved den borgerlige straffelovs ikrafttræden i 1933. Der henvises bl.a. til Rigsdagstidende 1924-25, tillæg A, sp. 3353-54 (§ 177).

I en udtalelse af 21. april 1986 afgivet af Straffelovrådet om betænkning nr. 1066/1986 om bekæmpelse af økonomisk kriminalitet er anført nogle bemærkninger om bestemmelsen i straffelovens § 175. Straffelovrådets udtalelse er optrykt som bilag til lov nr. 385 af 10. juni 1987, jf. Folketingstidende 1986-87, tillæg A, sp. 605-620. Af udtalelsen fremgår det bl.a., at rådet var mest tilbøjelig til at foreslå, at ordene »lov eller« i denne omgang blev stående i straffelovens § 175 bl.a. fordi, det ikke var let tage stilling til, om disse ord i § 175 – der er indeholdt i straffelovens kapitel 19 om forbrydelser vedrørende bevismidler – muligvis ville omfatte forhold med hensyn til private bøger, som ikke ville kunne henføres under § 302. Det var herefter Straffelovrådets konklusion, at der ikke i forbindelse med ændringen af straffelovens § 302 skulle ske nogen ændring af straffelovens § 175. Lovforslaget blev udformet i overensstemmelse med rådets lovudkast, jf. Folketingstidende 1986-87, tillæg A, sp. 597.

4.2. *Brydesholt-udvalgets overvejelser og forslag vedrørende elektroniske dokumenter*

4.2.1. *Dokumentfalsk*

Af betænkning nr. 1417/2002 om IT-kriminalitet fremgår det, at det i lyset af den teknologiske udvikling siden 1985, hvor der første gang blev indført bestemmelser om datakriminalitet i straffeloven, efter Brydesholt-udvalgets opfattelse er nærliggende at etablere et strafferetligt værn med hensyn til dataoplysninger, der erstatter dokumenter.

Efter udvalgets opfattelse stammer den gældende dokumentfalskbestemmelse i straffelovens § 171 fra en tid, hvor selve brugen af et skrift gav en meddelelse en særlig »aura«, hvilket ikke længere er tilfældet.

Af betænkningen fremgår det endvidere, at spørgsmålet om udstederbetegnelse primært er et spørgsmål om, hvorfra et dokument hidrører, og at dette spørgsmål antagelig kan løses på flere måder. Straffelovens § 171, stk. 2, stiller således ikke krav om, at udstederbetegnelsen skal have karakter af en underskrift.